

**ΟΜΙΛΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Κ. ΘΕΟΔΟΣΗ Α. ΤΣΙΟΛΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥΣ 25^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ
ΚΑΙ 1^{ΗΣ} ΑΠΡΙΛΙΟΥ, ΕΘΝΙΚΟΦΡΟΝΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ
«ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΟΥΜΑΖΟΣ», ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΛΕΜΕΣΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 29.03.2015**

Με έντονα συναισθήματα θαυμασμού και περηφάνιας τιμούμε σήμερα τις εθνικές επετείες της 25^{ης} Μαρτίου 1821 και της 1^{ης} Απριλίου 1955, δυο επετείες που σημάδεψαν τη νεώτερη ιστορία της Ελλάδας και της Κύπρου.

Ο αγώνας του 1821 ήταν η απάντηση του Έλληνα στην σκλαβιά 400 χρόνων που επέβαλε ο Οθωμανός κατακτητής μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης. Σε όλο αυτό το διάστημα η καταπίεση, το χαράτσι, το παιδομάζωμα και οι κάθε είδους φοβέρες υπέβαλαν τον Ελληνισμό σε τρομερή δοκιμασία.

«Κι ήταν όλα σιωπηλά,
Γιατί τα έσκιαζε η φοβέρα
και τα πλάκωνε η σκλαβιά».

Η φλόγα της πίστης και της ελπίδας δεν έσβησε όμως ποτέ. Η αγάπη για την πατρίδα και την ελευθερία συντηρήθηκε από την Εκκλησία που λειτουργούσε σαν η Κιβωτός του Έθνους, από τον απλό Παπά και τον Καλόγερο που δίδασκαν τα γράμματα στα Κρυφά Σχολεία και από τους δάσκαλους του έθνους και τους άλλους λόγιους που βοήθησαν με τα κείμενα τους στην πνευματική αφύπνιση των υπόδουλων και καταπιεσμένων Ελλήνων. Ήταν ακόμη και οι Έλληνες διαφωτιστές στο εξωτερικό που τόνωσαν το εθνικό φρόνημα και βοήθησαν να ριζώσει και να φουντώσει ο σπόρος της ελευθερίας.

*«Ως πότε παλληκάρια, να ζούμε στα στενά
μονάχοι σαν λιοντάρια στις ράχες στα βουνά
Κάλλιο ' ναι, μιας ώρας ελεύθερη ζωή
Παρά σαράντα χρόνια, σκλαβιά και φυλακή»*

Ιδιαίτερα καθοριστικός για το συντονισμό και την οργάνωση της επανάστασης ήταν ο ρόλος της Φιλικής Εταιρείας η οποία δημιουργήθηκε από εμπνευσμένους Έλληνες, όπως ο Αθανάσιος Τσακάλωφ από την Ήπειρο, ο Νικόλαος Σκουφάς από την Άρτα και ο Εμμανουήλ Ξανθός από την Πάτμο.

Και η μέρα που περίμεναν 400 χρόνια οι σκλαβωμένοι Έλληνες, έφτασε. Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ύψωσε το λάβαρο της επανάστασης στη Μονή της Αγίας Λαύρας στα Καλάβρυτα με τους αγωνιστές να δίνουν τον ιερό όρκο «Ελευθερία ή Θάνατος». Το σύνθημα του αγώνα σκορπίστηκε σ' ολόκληρη τη σκλαβωμένη Ελλάδα. Άντρες, γυναίκες, γέροντες και παιδιά ρίχτηκαν στον αγώνα με απίστευτο ηρωισμό. Το καριοφίλι και το γιαταγάνι του Κλέφτη και του Αρματολού ενωμένα, σπάνε την αλυσίδα της σκλαβιάς. Οι χτεσινοί ραγιάδες έγιναν μεμιάς ήρωες. Ήρωες και ηρωίδες αμέτρητοι. Το όραμα της λευτεριάς το μακρινό, το σήκωσαν μορφές αγέρωχες, γνήσια τέκνα της ελληνικής λεβεντιάς, βράχοι υψηλοί, διαβόητοι: Παπαφλέσσας, Κολοκοτρώνης, Καραϊσκάκης, Ανδρούτσος, Μπότσαρης, Μακρυγιάννης, Διάκος, Μπουμπουλίνα, Μαυρογένους, Ζαΐμης, Μαυρομιχάλης, Λόντος και τόσοι άλλοι, χιλιοτραγουδημένοι και μη, όλοι όμως ήρωες που έγραψαν ένα ξεχωριστό έπος και συγκίνησαν την αρνητική και απαθή στην αρχή Ευρώπη.

Από την μια η Ιερή Συμμαχία με τη Ρωσία, την Αυστρία και την Πρωσία ήταν εναντίον κάθε φιλελεύθερης ή εθνικιστικής επανάστασης και ήθελε την καταστολή της, όπου και αν εκδηλωνόταν. Από την άλλη, η Αγγλία και η Γαλλία είχαν μεγάλα οικονομικά συμφέροντα μέσα στα εδάφη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Κανείς δεν πίστευε τότε στην λογική της επιτυχίας του αγώνα. Αλλά «στο θαύμα και όχι στη λογική χρωστάει την ανάσταση του το γένος» έγραψε ο στρατηγός Μακρυγιάννης. Η λογική έλεγε ότι οποιαδήποτε προσπάθεια εξέγερσης απέναντι στην Οθωμανική αυτοκρατορία ήταν, εκ των προτέρων, καταδικασμένη σε αποτυχία.

Είναι γι' αυτό που και ο Κολοκοτρώνης, γράφει στα απομνημονεύματά του: *«Ο κόσμος μας έλεγε τρελούς. Ημείς, αν δεν είμεθα τρελοί δεν εκάναμε την Επανάσταση, διότι ηθέλαμε συλλογισθεί δια πολεμοφόδια, καβαλαρία και πυροβολικό».*

Η επανάσταση φούντωσε, ξαπλώθηκε σε στεριά και θάλασσα. Το χάνι της Γραβιάς, η Τρίπολη, η Αλαμάνα, το Μεσολόγγι έγιναν κάστρα ανδρειοσύνης και σύμβολα αυτοθυσίας και ηρωισμού. Μα η λευτεριά ήταν αχόρταγη.

Ήθελε «νεκροί χιλιάδες να 'ναι στους τροχούς. Ήθελε «κι οι ζωντανοί να δίνουν το αίμα τους».

Η καταστροφή της Χίου στις 30 Μαρτίου 1822 αποτέλεσε μαζική θυσία που ενέπνευσε προσωπικότητες του ευρωπαϊκού πολιτισμού όπως ο Ντελακρούά και ο Βίκτωρ Ουγκώ. Το ενδιαφέρον, όπως και τη συγκίνηση της Ευρώπης προκάλεσε επίσης η ολοσχερής καταστροφή των Ψαρών τον Ιούνιο του 1824. Δέκα χιλιάδες Τούρκοι στρατιώτες αποβιβάστηκαν για να αιματοκυλίσουν το μικρό αλλά ηρωικό νησί. Στις 10 Απριλίου 1826 έγινε μετά από μακρά πολιορκία η ηρωική έξοδος και η πτώση του Μεσολογγίου. Η θυσία του Μεσολογγίου προώθησε το ελληνικό ζήτημα όσο καμιά ελληνική νίκη και ο απόηχος των γεγονότων, αναζωπύρωσε το πνεύμα του φιλελληνισμού στην Ευρώπη και ανάγκασε πολλούς Ευρωπαίους ηγέτες να υποστηρίξουν τελικά τον Ελληνικό αγώνα.

Ευτυχώς "ο Θεός είχε υπογράψει τη λευτεριά της Ελλάδας και δεν επήρε πίσω την υπογραφή του", έλεγε ο Γέρος του Μωριά.

Η θυσία και ο ηρωισμός του ελληνικού λαού γονάτισε την τουρκική αυτοκρατορία. Αλλά οι μεγάλες δυνάμεις που ρύθμιζαν και τότε τις τύχες των λαών, αποφάσισαν μόνο την απελευθέρωση της Πελοποννήσου, της Στερεάς Ελλάδας, της Εύβοιας, των Σποράδων, των Κυκλάδων και των νησιών του Αργοσαρωνικού. Ο εξαντλημένος νικητής είδε τους δυνατούς της γης να επεμβαίνουν και να τον αδικούν παράφορα. Μα το πνεύμα της επανάστασης της 25ης Μαρτίου 1821 δεν έπαψε να καίει σαν καμίνι μέσα στα στήθια των Ελλήνων, και το μικρό τότε ελεύθερο ελληνικό έθνος συνέχισε τους ένδοξους αγώνες και ελευθέρωσε με το αίμα του, πολλά σκλαβωμένα ακόμη εδάφη.

Η Κύπρος, που βοήθησε σημαντικά τον αγώνα του 1821 και πλήρωσε γι' αυτό βαρύ τίμημα με τον απαγχονισμό του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού και άλλων ιερωμένων, όπως και πολλών προυχόντων, με λεηλασίες, δημεύσεις περιουσιών και άλλες μορφές καταπίεσης και φόβου, παρέμεινε σκλαβωμένη για πολλά χρόνια ακόμη, μέχρι που το αθάνατο κρασί του '21 ώθησε και εμάς εδώ στην Κύπρο να πάρουμε

τον όρκο για την ελευθερία, κι ας βάραινε το σβέρκο μας ο σκληρός αποικιοκρατικός ζυγός.

Από της Αρχιεπισκοπής το θρόνο ακούστηκε το εγερτήριο σάλπισμα του Μακάριου και από τον κυπριακό Όλυμπο το πολεμικό πρόσταγμα του Διγενή.

Ήταν πρώτη Απριλίου/ της ΕΟΚΑ η αρχή/ που ακούστηκε στην Κύπρο/ η φωνή του Διγενή.

Και στον ήχο της φωνής του/ έτρεξε η λεβεντιά/ για να δώσουνε τη μάχη/ εις της Κύπρου τα βουνά.

Γνήσιοι απόγονοι της στρατιάς των ηρώων της 25^{ης} Μαρτίου 1821, οι γενναίοι μαχητές της ΕΟΚΑ άδραξαν τα όπλα και ρίχτηκαν στην πάλη για λευτεριά ή θάνατο. Η ακατάσβεστη φλόγα της λευτεριάς και της δικαιοσύνης πυρπόλησε τις ψυχές των Ελλήνων της Κύπρου. Ήξεραν καλά ότι η ελευθερία δεν χαρίζεται, αλλά κατακτιέται. Περιφρόνησαν τους πάνοπλους άγγλους στρατιώτες, αγνόησαν τις συλλήψεις, τους εξευτελισμούς, τα βασανιστήρια, τις ανατινάξεις των σπιτιών και τις φυλακίσεις χωρίς δίκες.

Ο Μαχειράς, το Δίκωμο, ο Αχυρώνας, οι ιστορικές μάχες στα βουνά και τους κάμπους, έγιναν αντάξιες με τις μάχες στη Γραβιά, την Αλαμάνα, τα Δερβενάκια, το Μανιάκι και την Τριπολιτσά. Ο Αυξεντίου, ο Μάτσης, ο Λένας, ο Μούσκος, ο Πίπτας, ο Κάρυος, ο Παπακυριακού, ο Σαμάρας και μαζί τα περήφανα και ανυπότακτα παλληκάρια της αγχόνης, οι Καραολής, Παλληκαρίδης, Δημητρίου, Μιχαήλ, Πατάτσος, Παναγίδης, Κουτσόφτας, Μαυρομμάτης και Ζάκος, και τόσοι άλλοι πότισαν με το αίμα τους το δένδρο της ελευθερίας που φούντωσε και καρποφόρησε. Τα απλά, αγνά παλικάρια του κυπριακού λαού, οι ήρωες μας του Έπους του 1955, δαφνοστεφανώθηκαν με τους ήρωες του Έπους του 1821.

Ο αγώνας του 55-59 δεν πέτυχε τον προαιώνιο πόθο αλλά κέρδισε τον εφικτό στόχο, την ανεξαρτησία της Κύπρου, που έφερε και αυτή τέλος σε μια σκλαβιά αιώνων. Τα απλά και αγνά παλληκάρια του Κυπριακού Ελληνισμού έγγραφαν λαμπρές σελίδες δόξας και τιμής. Έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία, τη δημοκρατία και την ανεξαρτησία της ιδιαίτερης μας πατρίδας.

Ωστόσο ο αγώνας συνεχίζεται. Το τραγικό καλοκαίρι του 1974 η Κύπρος μας προδόθηκε και σταυρώθηκε. Ένα μεγάλο τμήμα της ιδιαίτερης μας πατρίδας κατέχεται από τότε παράνομα από την Τουρκία που με εκβιασμούς και πιέσεις επιχειρεί να νομιμοποιήσει τα τετελεσμένα της εισβολής και να επεκτείνει τον έλεγχο της σε ολόκληρη την περιοχή. Η Τουρκία και οι εγκάθετοι της στα κατεχόμενα επιμένουν να αγνοούν το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο, και στέκονται εμπόδιο στην επίτευξη μιας πραγματικά λειτουργικής και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού προς όφελος όλων των νόμιμων κατοίκων της νήσου.

Έχοντας επίγνωση των τραγικών συνεπειών της τουρκικής εισβολής και κατοχής, επιμένουμε από πλευράς μας στην εφαρμογή των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών και όλων των διεθνών νόμων και συμβάσεων. Δεν έχουμε άλλη επιλογή παρά, ενωμένοι και εμψυχωμένοι από την προσφορά και τις θυσίες των ηρώων μας, να επιδιώξουμε και να πετύχουμε τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής και του

εποικισμού, την επανένωση της Κύπρου και την μετατροπή της σε τόπο ειρήνης, δημοκρατίας, ασφάλειας και κοινής ευημερίας.

Αυτό επιβάλλει και το χρέος μας απέναντι στις αυριανές γενιές, χρέος που θα το φέρουμε σε πέρας με καθοδηγητικό φάρο τις αξίες και τα διδάγματα τόσο της 25^{ης} Μαρτίου 1821, όσο και της 1^{ης} Απριλίου 1955. Με αυτό το πατριωτικό αίσθημα θα πορευτούμε δικαιώνοντας τις θυσίες των ηρώων και την ίδια μας την ιστορία.